

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

ALTIN DESTAN

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

I

Nurer UĞURLU başkanlığında bir kurul tarafından hazırlanmıştır.

Dizgi - Yayımlayan:

Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş.

Baskı: Çağdaş Matbaacılık ve Yayıncılık Ltd. Şti.

Ocak 2000

İLHAMİ BEKİR

ALTIN DESTAN

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

I

CGAZETESİNİN

OKURLARINA ARMAĞANIDIR.

BAŞLAYIŞ

Boyu devrilsin

Büyük hakikatlara

Yabani incir yaprağı kulaklarını tıkayanların!

Ben yeni doğacakların adıyla başlıyorum.

Dudaklarımda aynı isim,

Yeni bir dalgalanma yepyeni bir resim.

Ve bir dakika azalmaksızın sesim;

Ben yeni doğacakların adıyla başlıyorum.

İnanıyorum ki yavrularım

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Yarın
Yepyeni bir hayat sürecekler,
Bizden aldıklarını
Daha ilerilere götürecekler.
Ki ben onların adıyla başlıyorum.

Her sahifesini
Taze koparılmış ottan bir yürek gibi
önlerine seriyorum
eserimin.
3 kış, 3 yaz, 3 bahar
Bütün aydınlığını döktüm miyop gözlerimin
Ve ben onların adıyla başlıyorum.

İlhami BEKİR 1933

ALTIN DESTAN

1881
Üç Kara Parçasında

Yıl 1881
Suda kırık teknelerdir
Seylan, Somatra, Cava...
Emperyalizma:
Denizaltı
çıkılmış ava.
Seyrek sakallı
Kara gözlü
Budist rahiplerin
Sarı vatani
Vietnam
uykudadır.
Afyon yutup
Şekersiz yeşil çay içen
saçı örgülü
Çinli
korkudadır.
Bir ağaç gibi toprakta kök salıp
Mukaddes ineklerin memelerine dalıp
Ölülerin külünde savrulan
Brahman

ne mutludur ki...

Kement alıp

Parya avlıyor
İngiliz.
Cirit atıyor
Gana'da, Kongo'da, Nijeriya'da
Sömürgeci Felemenk
Portekiz.

Gökte yıldız sahrada kum.
Fildişi sahilinde kahve yükleniyor
Toprakta çatlıyor tohum.

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Yıl 1881

Afrika

Süveys'i, Nil'i Deltası ile

İngiliz emperyalizminin emrindedir.

Buğday ambarı Cezayir..

Cezayir'de bankası kumpanyası okuluyla

Genç sömürgeci Fransa.

Cizvitlerin Mukaddes ülkesi

Katolik İspanya

İncil'den ayetler okuyup

Kol atmış Fas'a.

Kıptî Casus İlyas

ve satılmış Tunus.

Tunus'ta ihtilâlcî Yunus.

Daha doğuda

Ordugâhtan uzakta bir çadır gibi

Korsan ülkesi

Müslüman diyarı

Tarablus.

Yıl 1881

Sömürü

Osmanlı'nın göbeğinde

fır dolayı

dolanıp

kan emmededir.

Dönem Abdülhamit dönemi.

Devlet batan gemi.

Tayfalar gemide aç.

Ürküntü tonilato tonilato

Korku kulaç kulaç..

Dönem Abdülhamit dönemi.

Mülk bir uçtan uca padişahın

ve kulluk onadır.

Binbir akşam sabah yürü

Her iklimde başka kervansaray.

Bir uçta doğarken

ötede batmada ay.

Cidde, Medine, Şam, Halep

ve Manastır, Selânik onundu hep.

Selânik bir büyük liman

Selânik bir büyük şehir.

Balık avlar limanda balıkçılar,

Gemiler atar demir.

Yıl 1881

Yazıyor ki kitapta

Yedinci babta,

Kızıl kıyamet kopacak

büyük çapta.

kurtarıcı gelecektir.

Selânik bir büyük liman

Selânik bir büyük şehir.

Suda balık

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

sürüleri gibi kalabalık
gelir gider
gider gelir.

Belinde Tarablus kuşağı,
Tunus sarıklı
Pala bıyıklı
İşkodralı kereste tüccarı Malisör.
Kafeşantan balozlar artığı
sör.
Çarşaf ferace, şalvar ve lur.
Fes, şapka, aba, yemeni, potur.
Arnavut, Sırbiyeli, Rum, Bulgar,
Orta Asyalı baharatçı Tatar,
Batılı parfümeri butikleri
Afrikalı Asyalı dükkân
Ve Yahudi bezirgân.
Selânik bir büyük liman
Selânik bir büyük şehir.
Şehirde mahalle
Mahallede iki katlı ev
kâgir.
1881
Mustafa Kemal

Yıl 1881
Kiraz mevsimi.
Vakit alaca karanlık.
Ay batacak, güneş doğmak üzere,
Toprak kabardı
Gök gerine gerine uyanıyordu.
İki katlı kâgir evde
Çifte şamdan yanıyordu.
Ve ansızın
Sarı gür bir kadın saçı gibi
dalga dalga esti rüzgâr,
havalarda bir doğum müjdesi var.
Kiraz ağaçları meyve yüklü
pıtrak pıtrak.
Gün ağardı taze, apak
Ve öptü yeni doğanın
Küçük Mustafa'nın
parlak ışıklı yüzünü güneş.
Çocuğun
Tırşe mavisini
Gözleri ışık dolu.
Uyuyor
Mor menekşe yorganı altında
Sofuzade Feyzullah'ın kızı
Zübeyde'nin
mutlu oğlu
Mustafa.
Şerbetler içildi, müjde salındı dört tarafa.
Uğurlu olsun!
Mutlu olsun!
Kutlu olsun!
Mustafa.

İlk yıllarında durgundu pek,
Saçları çile ipek

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Kaşları çekme yay
Yüzü gökte ay
Elleri sadef beyaz.

Geçti dört mevsim, dört yaz.
Uzun ince parmaklarında
Amme cüzüne sarılı şeker;
Küçümencik sarıklılarla beraber
Mahalle mektebinde diz çöküp
İlahilerle başladı okula.
Ve tekrimler ve tekbirler ve
tehlillerle
Hayrola kutlu ola!

Babası Ali Rıza
Küçük memurdu o zamanlar
Rüsumatta.
Aylık verilirse
Üç ayda verilirdi
tayın da maaş da;

Öldü genç yaşta...
Sofuzade Feyzullah efendinin kızı
Zübeyde Hanım dul ve tasalı,
Dilinde eski bir Rumeli masalı
derdi ki:
Oku da büyük adam ol!
Ve bir akşam
Küçük Mustafa ilk büyük müjdeyi verdi annesine.

Açıldı ışıklı yol
Rüştiyeye girdi o sene.

Bir taş yapıydı Rüştiye
Günde beş kez okunur ezan.
Beş kere ti çalardı borazan.
Yürünürdü rap rap diye.
Muallimi askeri
Kolağası Suphi Bey
Tabiiyye,
Mustafa Bey
Riyaziye
Okuturdu.

Bir gün
Mustafa Mustafa'nın önünde durdu.
dedi ki:
Sen Mustafa ben de
İki baş gibiyiz bir bedende.
Sen Kemal ol! Mustafa Kemal!..
Ve ertesi gün
Bütün
Sınıf
Kemal diye çağırdı onu.
Geldi Rüştiyenin sonu
Geçti Manastır idadisine
1896'ydı sene.

Yıl 1905
İki çelik süngü ile kaşı,
Mustafa Kemal

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Şam'da Yüzbaşı.

Yıl 1906

Dönem Abdülhamit dönemi.

Devlet batan gemi

Tayfalar gemide aç.

Dert mil mil üstüne

inilti kulaç kulaç.

Ne umut ne hareket.

Memleket

Bir uçtan öbür uca iskelet.

Ermeni köylerinde homurtu nargile

Balkan kazandır kaynayan.

Sırp pusuda, Bulgar ayakta,

Selânik'te ihtilâl şarkıları söylüyor Yunan.

Selânik ey büyük ve ünlü şehir!

Ey Padişahların binek taşı!

Ey gurbet elde Ferhat onbaşı!

Ey başı tuğlu muhteşem vezir!

Ne umut ne hareket.

Memleket

Bir uçtan öbür uca iskelet...

Yıl 1906

Kuruldu gizli cemiyet.

(Vatan ve Hürriyet)

Ve bir akşam

Yarı uykudayken Şam

Habersiz düştü yola

Mısır, Yunanistan, Selânik

Selânik'te son mola.

Mustafa Kemal'in

Bir namludan

çıkan

kurşundu sözleri.

Ve çelik süngüler gibi

yanıyordu gözleri.

Dedi ki:

- Yol iki!

Ya ölüm ya hürriyet!

Dalbudak saldı cemiyet..

Aylar

İskambil kâğıtları gibi

Devriliyordu art arda.

İhtilâl şarkıları çınılıyordu

Şam'da, İzmir'de, Balkanlar'da.

Yıl 1908

Meşrutiyet.

31 Martta karşı ihtilâl.

Mustafa Kemal

Hareket ordusunun birinci kurmayı.

Bastırdı ordu

İstanbul'da mektepli subay avlıyan

Yeşil sarıklı ayaklanmayı.

Yıl 1911

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Afrika bir sarı satranç düzeyidir:

Karede at,
Karede fil,

Birinde şah;
Birinde vezir.

Fildişi Sahili Nijerya,
Kongo, Gana,
Fas, Cezayir..
İspanya, Fransa, Danimarka,
Portekiz...

Geniş hasır şapkalı
Mantar suratlı İngiliz.
Sömürge halkları.
Kıyılardan sürülmede.
Hülasa
Afrika
Sömürülmede,
Yıl 1911
İtalyan orduları
Topu tüfeği gemisi uçaklarıyla,
Senyörü, karabinerleri, sürgün kaçaklarıyla
saldırıda.
Gök ateş, deniz ateş, yer ateş.
Ölüm dal dal dökülüyor,
Sarı hurma kara zeytin ağaçlarından.
Zeytin gözlü hurma renkli
yerli halk
kurşuna diziliyor
aşılıp saçlarından..
Ölüm ne kadar yakın!
Umut ne kadar uzak!

Ve Libya sürüden Irak
yaralı bir
devedir.

Mustafa Kemal
Savaşta
En başta
Derne kuvvetlerinin komutanı.

Beyaz kayalıklarıyla şimdi
Berka
Bir koyun sürüsüdür.
Ta uzaklarda Sirte körfezi
Geyik boynuzu dallarıyla ağaçlar
Ve çöl...
Yaralı aslan gibi kükrede
Kara yeledi Bingazi.
Gök bakır
Toprak demir
Toprak bir uçtan öbür uca
mayın tarlası.

Derne'de
Mustafa Kemal'in çelik komutası:
Marş Marş!
Sonra

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Yangın sarınca Anavatanı
düştü yola,
Mısır
Ve Romanya üzerinden
vardı İstanbul'a.

Yıl 1912
Trakya, Makedonya, Balkan
Yangın içinde
Şehirler art arda düşüyor,
Düşman Çatalca önlerinde.
Köyler ateşe verilmiş
Şehirler aç
Yıldırım çarpmış ağaç
gibi
Yerde
ölüler.

Gözlerine mil çekilmiş köylüler.
Kurşunlar adım atıyor.
Yol başlarında taze dullar yatıyor.
Dönem Meşrutiyet dönemi,
Mustafa Kemal
Kara kara düşünüyor
Durum zor,
Memleket hiyanet içinde.
Düşman Çatalca önlerinde.
Tek çare silâh bırakışmadır.
Kesildi ateş.
Ay süt beyaz doğar geceleri
Kan kırmızı batar güneş.
Artık
Ne mavi gözlü Selânik
Ne Manastır ne Kosova.
Ne liman,
Ne o sarı başaklı ova.
(Ay Rumeli Uy Rumeli
Yandı gönül sen gideli)

Birinci Dünya Savaşı
1914

Sene 1914
Mevsim yaz
Hava barut kokuyor.
Bulut toprak kabarmada.
Avrupa Asya Afrika
Fermada...
Bir yanda Bulgar, Alman, Macar
Bir yanda Fransız, Rus, İngiliz.
Yıl 1914
Yedinci ay
yirmi sekiz
Büyük savaş.
Artık ne baş kalacak omuzda
Ne taş üstünde taş,

Karadır suları Karadeniz'in,

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Bellidir oyunu İngilizin.
Kahpedir Alman emperyalizmi.
İki harp gemisi dalınca Karadeniz'e
Savaş açtı İtilâf bize

Yıl 1914 Ekim 29
Çıplak ayakla bastık ateşe
Mustafa Kemal
Bulgaristan'da ataşe.
Karşılıklı iki saf,
İki taraf.
Avusturya-Macaristan, Almanya, Bulgar, Türk
Fransa, İngiltere, Rusya!
Bütün sömürgeleriyle Afrika, Asya.
Gök yangında, Yer yangında,
Yedi cephede savaş.

Ne omuzun üstünde baş kalacak
Ne taş üstünde taş.

Kafkas kesiminde
Diz boyu, adam boyu kar.
Ordular Ordularla
Diş diş boğaz boğaza
dövüşüyorlar
Hava buz.
Kırılmış buzlu cam güneş,

16 Ocak 1915
Sarıkamış
Sarıkamışta kara kış
Ve ilk saldırının sonu:
Türk bozgunu...

Çanakkale önlerinde durum zor.
Mustafa Kemal
Sofya'da bir ağacın dibinde
Kara kara düşünüyor.
İtilâf gemileri
Çaylak kanatlarını çırparak
Uçuyorlar, uçuyorlar
Güneş gökte bir koyun başı gibi kanıyor.
Hava kan rengi
Toprak kara buluttur yanıyor.
Ve Çanakkale boğazı dehşet içinde.
Gemiler Gelibolu önlerinde.

1915 Ocak
1915 Şubat
Gemiler
Kara kanatlı kasırga kuşlar gibi
Kanat
Çırparak
Mavi suda uçmada,
Mustafa Kemal Tümen Komutanı
Durum zor.
Çanakkale'nin dış tabyaları
dövülüyor.
Duman içinde Conk bayırı,
Gemiler ateş içinde,
Ateş açmada.

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Cephe bozuldu,
Asker subaydan önce kaçmada.
Durum daha, daha zor
Mustafa Kemal Tümen Komutanı.
Bir tepede
kaya gibi
Dik
Sesi sert, sesi çelik.
Soruyor:

- Niçin kaçıyorsunuz?
- Düşman!
- Nerede?
- Aha şu tepede!
- Düşmandan kaçılmaz!
- Düşman çok!
- Siz Türksünüz!
- Cephane yok!

- Süngünüz var!
Süngü tak marş!
Denize dökene kadar...
Sene 1915
26 Nisan
Arıburnu'ndan çıkan düşman
26 bin.
Avustralyalı, Kanadalı, zenci
General, subay, çavuş, er
Gökte yıldız denizde kum.
Durum daha zor.
Mustafa Kemal'in çelik sesi duyuluyor:
- "Asker
Size ölmeyi emrediyorum"
Ve öldüler
57'nci alaydan 6 bin.
Ve o gece
Beyaz ay öptü yaralı alınlarından
6 bin şehidin.
İngiliz direnotu
Tüter de tüter
42'lik gülle yağar
Ölümden beter.
Conk bayırı önlerinde
Bir kara çalı.
Fransızın gemileri
Kara bacalı.

Arıburnu alev alev
Yanar da yanar.

Hasan çavuş yaralanmış
Yarası kanar.
İsmailoğlu tepesi
Dumandır duman.
Türk askeri süngü takmış
Yamandır yaman.

"Çanakkale ortasında
Bir uzun çarşı.
Mehmetçikler can veriyor
Düşmana karşı"

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Anafarta yollarında
Bır kırık testi.
İngilizler Fransızlar
Umudu kesti.
Kaçıyorlar.
Kaçıyorlar.
ve
1916 da
Dilde şarkı, elde bayrak
Mustafa Kemal..
Oldu general..

Başkomutan vekili
Yani
Sultan İbnissultan İbnissultan
Beşinci Mehmet Reşat'ın
Damadı pür itimadı Enver
İran ve Turan üzerinden
Dört nala inecekti.
Rusyanın
ta ortasına
Ve bayrak dikecekti
Ortodoks kilisesinin
Altın boynuzlu
Öküzü
Çarın,
Moskovasına.. (!)
Eriyecekti kolordu, ordular...

Ve...
Hintli Tunuslu Senegalli
Sömürge halklarının Müslümanları
Hicaz'da Mekke'de Medine'de,
Müslüman Osmanlının
Sınırlarını
Zorluyordular.

Enver Paşa yakışıklı ve cesur
Büyük kurmay (!)
Emrinde kırk tabur
Dokuz alay
Tümenler...

Osmanlı-Rus
Karşılıklı saf olup
Durdular.
Ve birden
Yer yarıldı karlı ovada,
Bulutlar kanat çırpıtı havada.
Mongol suratlı Rus mujikleri
Prens Nikolayeviç'in komutasında.
Ocak ortasında.
Düştü Erzurum.
Kötüden kötü durum.
Kırk bin yaralı kırk bin esir,
Ve göğsünde harp nişanları ışıldayan
Damadı pür itimat
Başkomutan vekili
Boğaz'daki yalısında izindedir (!)

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Ve şimşek kanatlı kartal
Mustafa Kemal
Yetişince karşı saldırı.
2 Ağustos Muş..
Bitlis'te Muş'ta kurtuluş
Çifte ezan okunuyor şehirde...

Ve şair halife sultan Reşat
Mesruru şat
Şiirler okuyor
Yıldızlı, atlas döşeli bir sedirde.
"Gafil ne bilir sahnei pür hunu gazayı
Titretti yine ruvi zemin arşu semayı
Allah yoluna cenk edelim şan alalım şan
Kuranda zafer vaadediyor. Hazreti Yezdan"(!)

Yıl 1916
Ölüm kanat çırpıda
Kulaç kulaç.
Kilometre kilometre.
Deraliye'nin halkı aç.
Saraylısı tok.
Kiminde çok.
Kiminde yok.
Ne kilerde pirinç ne un,
Ne sabun;
Ne gaz ne mum.
Gökte yıldız denizde kum.
Ölüm kol geziyor şehirde.
Ölümler
Çırılçıplak
Tabutsuz
Yatıyor
Kırda.
Gece ay kafatası
Şehrin kenarı ortası dört yanı ölümlü bir uykuda ve
Zümrüt bacalı elmas direkli
Yelkeni Çin ipekli
Bir gemi gibi
Yüzüyor saray...
Sarayda çengi çegane cümbüş alay.

Ve başı titrek ellerinde
Rus ihtilâlcilerinin manifestini
Ter içinde
Okuyor
Çar..
Ağzında votka köpüren mujikle
Müslüman
Boğazlaşıyorlar.

Hicazda baş kaldırmış halifeye
Mekke Emiri Hüseyin.
Filistin'de yollar kesilmiş.
Bedeviler isyanda,
Medine'de ordu bitkin aç.
Mustafa Kemal Suriye cephesinde

Durum zor.
Ve İstanbul'dan ordulara son emir geliyor:
- Dayan!

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Ve
ve Mustafa Kemal
Mavi gözleri sarı kahverengi haritada.
Dağların yelesinden tutup
Dağların sırtına savurmada.
- Kaçmak mı?
Bizim kitabımızda bu yok! diyor.
Yok diyor Mustafa Kemal.

Ve birden
Sardı Petrograd'ı Volga kıyılarını
Kafkası
Kutsal ihtilâl.

Yer kayması, gök çatırdaması,
Ovalar yaralı bir geyik gibi solumakta.
Çar Rusyasında ölümler diriler ayakta.
Ortodoks kilisesinin Çarı
Kalbinin kuyruk sokumundan
Vuruldu.
Kafkas kesiminde sular duruldu.
Türk ordusu Irak'ta Suriye'de Filistin'de
Hâlâ dövüşmede.
Şehirler ard arda düşmede...

Yıl 1918
Temmuz Ağustos
Eylül ortası
Batıda Alman tümenleri sarılıyor.
Balkan'da
Bulgar-Alman cephesi yarılıyor.
Avusturya-Macaristan tuzla buz.
"Kaçıyorlar kaçırıyorsunuz kaçıyoruz"

Çöl yolunda
Yaralı develer gibi çökmüş
Namlusuz havan...
İçi boş vagonlar
Dipçik semer matra içi boş kovan
Ve
Çöl sineklerinin
Yaralı sırtından kan emdiği
Ölümler ölümler ölümler...

Yıl 1918
9'uncu ay 29.
Bulgaristan'da tam çözülme, bırakışma.
Seksen bin Alman esir.
4 Ekim
Cermen orduları barış isteğindedir,
Kristal masasında Vilson'un
Alman bırakışma notası.
Ekim ortası
Deraliye'de düştü hükümet
Padişah Vahidettin 6. Mehmet
Çerçevesi yirmidört ayar altın
Gözlüklerinin arkasında
Kara kara düşünüyor
30 Ekim.
Ordular geri dönecek.
Mondros.

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Ve artık
Bütün umutlara paydos.

Çanakkale, Akdeniz, Karadeniz
Karada, havada, denizde
Kafkasya'da
Galiçya Makedonya
Suriye Irak...
Yaralı aç çıplak
Dört yıl savaştık.

Ölülerin sırtına basarak
Çöller aştık.
Gölgemiz fosilleşti kumda.
200 bin ölü verdik
Hicaz'da Balkan'da
Sarıkamış'ta Erzurum'da.
Galiçya'da can verdi Bodrumlu Mehmet.
Makedonya'da Halepli Osman.
Çanakkale'de Mardinli Bekir.
10 bin yaralı 10 bin esir.
Ne eser kaldı devletten
Ne haber geldi Ahmet'ten
Ne künye ne resim
Bütün umutlara paydos
1918-30 Ekim
Limni adası,
Yüksek tavanlı bir konak odası.
Mondros.

Ve işte öyle
Öylesine kötü bir anlaşma ile
İşgal olunacak telsiz telgraf ve kablolar
Fransız İngiliz İtalyan işgalciler tarafından.
Her an kontrol edilebilecekti.
Ve
Artık Türk topraklarında yuvalanacak olan
Bu devletler orduları gerektiğinde diledikleri
Kışlayı kaleyi askerî noktaları işgal edebilecekti.

Ve bu bırakışmaya göre
Yani Amiral Galdrop'la Türk amirali
Rauf Orbay arasında imzalanan Mondros
Mütarekenamesine göre
Mustafa Kemal'in Çanakkale'de mavi sulara döktüğü
Müttefiklerin gemilerine her iki boğaz açılacaktı.
Dört yıl dört cephede canını dişine takarak
Aç ve bitkin savaşmış olan Türk ordusu dağılacaktı.
Türk donanması
Zincire vurulan
Pranga bentler gibi müttefiklerin dilediği limanlarda
Tutuklu kalacaktı.
Limanlar demiryolları açık tutulacak ve müttefikler
buralardan diledikleri gibi gelip gidecekti.
Kısa uzun kuzeyde güneyde bütün tüneller işgal
olunacak, telsiz telgraf ve kablolar Fransız İngiliz
İtalyan işgalciler tarafından her an kontrol
edilebilecekti.
Ve artık Türk topraklarında yuvalanacak olan bu
devletler orduları gerektiğinde diledikleri kışlayı kaleyi
askerî noktaları işgal edebilecekti.

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Mustafa Kemal'in
Samsun'a çıkmasından
Altı ay öncesi
1918
13 Kasım gecesi
İstanbul'un gökleri dumandadır.
Altmış parça gemisiyle
Düşman filoları limandadır.

Zito
Hurra
Viva - Viva
Zift gibi kaynıyor hava.
Düşman askeri
Dolmabahçe'de Fındıklı sahilindedir.
Gemiler
Silâh depoları cephanelikleriyle mermiler,
Telgraf merkezleri
Düşman elindedir.
Başlar eğik
Yürekler yas içinde.
Fıkır fıkır yas kaynıyor
Kaynar suda,
Tas içinde.
Aylar ayların sırtından atlayıp
Yol alıyor.
Senegalli İskoçyalı devriye
Bir karanlık sokaktan çıkıp
Bir karanlık sokağa dalıyor.

İstanbul ey büyük ve ünlü şehir!
Ey padişahların binek taşı!
Ey başı tuğlu muhteşem vezir!
Ey gurbet elde Ferhat onbaşı!
Ey sevdiğim büyüdüğüm Aksaray
Fatih, Cibali, Yıldız, İhlamur!

İstanbul
Yedi tepenin üzerine kuruludur.

İstanbul'da yedi tepe var.
Tepelere kül kül bulut yağar.
Geceleri
Gül kırmızı batar güneş,
Gül beyaz doğar
Ay.
İstanbul'da evler vardır
Köstebek ini.
Ve yalılar, konaklar, köşkler, saray.
Şehir yas içinde
Yas yürekte fıkır fıkır
Kaynar sudur
Tas içinde:
Ev basıyor Kavak'ta Beykoz'da
Geceleri
Rum çeteleri.

1919

Kurtuluş Savaşı

Günler geçti
Ayların sırtından
Aylar atladı.
1919, 14 Mayıs..
Uy İzmir İzmir İzmir!..
Gök karardı
Deniz yarıldı
Sular çatladı
Gemiler limana attı demir.
Pileli etekli Efsun neferleri
Kazabika oynuyor
Kordonboyu'nda.
Ve itlerin iti
Rum metropoliti
Takdis etti
İşgalci Yunan taburlarını.
Ve saatlerce şom şom çaldı
Kiliselerin çanı.

İlk Türk cevabı
Hasan Tahsin Bey'in kurşunu.
Ve bir gencin
Yaylım ateşi izledi bunu...

Ve başladı katliamlar.
Evler ateşe verildi
Çöktü damlar.
Yüz ölü bin yaralı
Yanıyor Güzelyalı
Kan içinde Kordonboyu
Yas içindedir ovalar
İlk emir
Miting!
Gök bakır toprak bakır
Miting!
Salâ getirip
Ateşlar yakarak
Havada yel
Toprakta sel gibi akarak
Miting!

Yıl 1919
15 Mayıs
Yürüyor
Denizde su;
Gökte bulut köpürüyor,
Gök dumanda.
Bir duyulmayan çığlıktı şimdi sessizlik limanda.
Mustafa Kemal gemide
Kumanda
Yerindedir.
Gemi şimdi
Kızkulesi önlerindedir
Güle güle!
Güle güle!

Kurtulacaksınız
İnan ol

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Kadifekale
Kordonboyu
Okul
Kışla
Karakol!..
Hey İzmir'in yeşili
Göğsü bağı deşili
Yanmış yakılmış bağıın
Sarılmış solun sağıın.
Hey İzmir'in mavisi
Göğün altın çivisi
Tırşe kır zümrüt ova
Kordonboyu Bornova!

Bomba kurşun süngü cop
Kahrol emi Galdrop!
İzmir'in kavakları
Dökülür yaprakları
Hey Kadifekale hey
Şehit oldu Fethi bey!

Hey çeşme kırık testi
Kanlı üzüm sepeti
Hey yaralı koca dev
Hey yanan yakılan ev!

İzmir'in konakları
Kan akar sokakları
Hey delik deşik yuva
Sisli dağ yaslı ova

Gök bakır toprak demir
Hey İzmir koca İzmir!
Hey suyu yaran gemi
Sen bizi kurtar emi?
Yıl 1919
Mayıs 15
Hava bulutlu
Vakit erken

Yıl 1919
16 Mayıs.
Mustafa Kemal
Dün sabah
Erkenden
uyanmıştı.
Galata rıhtımına
Bir küçük
küçücük
Gemi dayanmıştı.
Ve geminin çelik bacası
Yiğit binicisine doğru
Sevinçle kişneyen bir yağız
atın terli boynu gibi
dikelip öttü üç kez.
Yol aldı gemi.
Şehir geri geri
yürüyordu..
yürüyordu..
Limni'de biten kavga
Samsun'da başlayacaktı.

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Şimdi Anadolu
Yaralı aslan yüreği gibi
kanamaktadır.
Gemi Bartın Amasra önlerinde
Mustafa Kemal
Gemide ayaktadır.
Dalgalar
Dalgaların
Sırtından atlamada.
Dalgalar çatlamaaktadır.
Gerilerde kaldı Deraliye.
Karadır suları Karadeniz'in.
Bir el suyu bastırır kalkar.
Deniz dolar
Deniz boşalır.
İçinde güneşi taşıyan gemi
Yol alır
Yol alır
Yol alır
Ve
Sular ağarır
Güneş sıyrılırken bulutlardan
Gemi ağır ağır
Girdi limana
Yavaşladı...

Yıl 1919
Mayısın 19'u.
Gökte bulut köpürüyor
Köpürüyordu.
ve Mustafa Kemal
Ayak attı Samsun'a
Gün yürüyor
yol yürüyor
o yürüyordu...
Yürüyordu Mustafa Kemal.
Gözleri masmavi
Yüzü kan pençe pençe...
Güneş ayaklarının altında altın keçe...

Bir Mustafa Kemal derler
Mustafa Kemal Atatürk.
Bir Mustafa Kemal derler
Ululardan ulu, büyük.
Bir Mustafa Kemal derler
Halkların emri buyruğu.
Bir Mustafa Kemal derler
Harp çocuğu, halk çocuğu
Bir Mustafa Kemal derler
Ne korkusu, ne uykusu.
Bir Mustafa Kemal derler
Gözleri mavi duru su.
Bir Mustafa Kemal derler
Saçları altın köpüğü.
Emperyalizme dur! demek
Her gece düşte gördüğü,

Ne gam
Dağ çöker
Tutuşursa ovalar!

Ölüm kapıları bir kez çalar!
Ve elbet
Ya ölüm, ya hürriyet.

Libya'da
Çöl duman duman tütebilir
Şarkılar bitebilirdi.
Bitti
Balkanlar gidebilirdi
Gitti
Ayrılabilirdi Suriye, Irak, Hicaz
Ama Anadolu esir olmazdı.
Olmaz!

Dağ ne oldu?
Yandı kül oldu?
Yandı kül oldu memleket..
Ve Anadolu
Yaralı aslan yüreği gibi
Kanamaktadır.
Ve yalnız
Mustafa Kemal dimdik, ayaktaadır.

Kandır kanar
Erzurum Van...
Karadeniz'de Rum eşkıyaları.
Manisa önlerinde Yunan.
Yeldir kahır
Kara kara esiyor.

Doğuda Ermeni çeteleri
Yol kesiyor.
Bayrak direkte yanmış
Bacalar tütmüyor.
Kapılar kapanmış..
Açıl kilidim açıl!
Açılmaz!
Kanlı kahırlı geçecekti yaz...
Antalya'da iyi insanlar oturur
Çağlayanları beyaz köpüklü.
Yaylaların tepesinden ovalara bakılır
Develer portakal, limon yüklü
Kızlar Isparta'da gül devşirir
Halı dokur.
Mevleviler döner Konya'da
Sema okur.
Mutluydu Isparta, Antalya, Konya
Ve girince İtalyan askerî Konya'ya
Sular köpürmez oldu, Mevleviler dönmez.
Halı dokumaz oldu kızlar bu kez.

Urfa Kilis Antep Maraş
Bağrı kanlı gözü yaş.
Düşman taburları alayları
Önlerinde kordonlu sırmalı subayları
Geçit resmindeler.
Britanya neferi
Samsun varoşlarında yine
Yine Merzifon içindeler.
O ne günlerdi
On ne günlerdi hey..

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Tüten isli bir lâmba gibi güneş,
Top sesleriyle uyanmıştı İzmir.
Fırtınada çaylak çaylak ilerleyip
Gemiler atmıştı demir.
Jandarmalar karakollara çekilmişti.
Ve
Kadifekale'ye
Yunan bayrağı dikilmişti
Bir haykırış tek yürek tek ağız:
Suya toprağa güneşe yemin olsun ki
Emperyalizmi can damarından vuracağız!
Çekilmişti artık ordular
Kaynağına çekilen sular
Gibi.
Umutsuzluk
Kara bir duvar gibi
Çekilmiş güneşe.
Anadolu
Boynu kan içinde
Yaralı bir at.
Artık ne Şam, ne Halep, ne Bağdat
Ordular
Kaynağına çekilen sular
Gibi
Çekilmiş..
Direklere
Kara emperyalizmin
Kara bayrağı.
Dikilmiş..
Deraliye yaralı bir devedir.
Yaşamak artık ölüm
Ölüm seve sevedir.
Bir şimşek çaktı
Gecelerin ortasında.
Başladı ulusal büyük savaş
Mustafa Kemal'in komutasında.
Ve emir salındı
Kolordulara:
- Asker, halk!
Ayağa kalk!
Ve bu emre karşı koyan
Yani bu emre uymayan
Sinop'ta bir mutasarrıf
Bolu'da bir imam
Ve Trabzon'da padişahçı bir müftü ile
Rum Polidis
Ve bir dönme polis
Ve İngiliz Muhipleri Cemiyeti

Ve Hürriyet İtilaf Fırkası..
Ve İstanbul'dan ilk telgraf
"Emri şudur ki padişahı Osmaniya'nın
Kılınmaz namazı Mustafa Kemal'e uyanın!"
Ve ilk emir:
Mustafa Kemal
Behemahal
İstanbul'a avdet etmelidir
Ve şayet
Emre etmezse itaat
Asidir
Ve budur emri halife, emri Rap!"

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Ve cevap
Mustafa Kemal'den:
"Artık İstanbul'un emrinde değil Anadolu
Ulus bizimle beraber
Ben artık
Sadece bir ferdi milletim.
Milletimin başında rütbesiz er

Haziran
İstanbul'dan
Bütün vilayetlere
Bir ikinci Gizli şifre
Bir ikinci Gizli emir
"Mustafa Kemal azledilmiştir.
Komünisttir
Asidir
Ulülemre.
Devlete, padişaha itilâfa,
Emrederiz ki her tarafa;
Ölü diri tutulmalıdır
Mustafa Kemal.
Katli caizdir kanı helâl."

Ve bu emir
Dalga dalga çarptı kayalara.
yel oldu, esti ovalardan
Ovalara.
Bir kaynaşma başladı Sivas'ta.
Mamûretülazize vilayetle gidecek olan
hain-i vatan
Miralay Ali Galip
Vilâyet konağına girip
Vali Reşit Paşaya der ki:
"İcap eder ki
Mustafa Kemal tutula.
Eli bağlı
Gönderilmeli İstanbul'a.
Ve şayet
Gelince Sivas'a
Zatıalileri bunu yapmazsa
Ben!
Ben!"
Vali Reşit Paşa güler içinden.

Mustafa Kemal Amasya'da.
Yangınlı bir şarkıdır adı şimdi
Afrika'da Asya'da
Gözleri namluda mermi
Gövdesi tüfekte pırıl pırıl süngü
Çelik
dimdik
Ayakta.
Köyde kasabada şehirde
Kutsal genelgesi okunmakta:
(Vatanın tümü
Milletin hayatı tehlikededir)
Ve yüreği dağlıdır
"Ülkemizin istiklâli
Milletin kararına bağlıdır.
Tek adam olup dikelmek,
Duyurmak ulusun sesini;

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Ulusal Kurtuluş gerek!
Kongre Sivas'ta toplanacaktır.
İlk ateş Sivas'ta yanacaktır.
İki yol var, iki ihtimal:
Ya ölüm, ya istiklâl"

Ve bu buyruk
Kutsal ayet gibi
Okundu
Okulda
Camide
Karakolda.
Homurtu içindedir Sivas.
Bir tarafta halk
Bir tarafta şeyhülislâmın emri,

Sivas ünlü bir şehir.
Sivas ünlü bir şehirdir.
Sivas'ta İnceminare,
Sivas'ta bir mavi su.
Sivas'ta Mustafa Kemal'in adı bayrak.
Bir yanda diri duru halk,
Bir yanda halife korkusu,
Duvarlarda kara yaftadır:
"Melundur
Mecnundur
Asidir

Mustafa Kemal,
Katli vaciptir
Kanı helâl,
Behemehal!"

Sivas'ta İnceminare,
Sivas'ta bir mavi su.
Ve halife korkusu
Duvarlarda kara yaftadır.
Ve meydanlarda
Mustafa Kemal'i bekliyor
Yığınlar
Bir haftadır.
Ve son müjde
Son haber
Son telgraftadır:
(Geliyorum)

Alanda yığınlar
Gökte yıldız
Denizde kum.
Sarı bir korku sarar
Ali Galib'i,
Kaçacak delik aramaktadır.
Köylü, işçi, asker, subay
Sokağa dökülmüş
Sokaklar, caddeler ayaktadır.
Ve O
Bir şimşek gibi çakıp geçer oradan

Yıl 1919
29 Haziran
29

30

Mustafa Kemal Erzurum yolunda:

"Geliyorum, geliyoruz!"

3 temmuz.

Erzurum.

(Mühim merkezlerde tedabir ve tertibat için emir veriyorum)

Ve karar:

Sonuna kadar

Padişaha

Emperyalizme karşı savaş...

Hilafet merkezinde telaş.

Ve yıldızlı saray salonlarında sükût kesik bir baş.

İstanbul'da 7 tepe var.

Tepelere kül kül bulut yağar.

Yıl 1919

23 Temmuz

Erzurum

Şehirde kalabalık

Gökte yıldız denizde kum

"Geliyorum!"

Küçük ahşap bir okulun

Soluk duvarlı salonu.

Yıl 1919

23 Temmuz

Saatin 10'u.

Sallandı çöktü gök yere

Meydanlarda davullar çalınıyor.

Başladı toplantı,

Açıldı kongre.

Donmuş gibi salonda hava,

Ağızda ses,

Damarda kan.

Mustafa Kemal Başkan.

Mustafa Kemal konuşuyor

Konuşuyor

Ne rica diyor ne zor,

Ne çekilme ne vatan gedik.

Fitili ateşledik,

Ve o bir kaya gibi dimdik

Konuşuyor.

Bir şarapnel gibi sekiyor

Duvardan duvara

Sözleri.

Yanıyor mavi bir kıvılcım gibi

mavi gözleri.

Kıvılcımdır yanar,

Salon tutuştu tutuşuyor.

O hâlâ

Bir kaya gibi ayakta dimdik

Konuşuyor.

Konuşuyor.

Konuşuyor.

Ve anlatıyor

(Vatanımız ve milletimiz aleyhinde verilen hükümlerin iflasa mahkûm...

Son sözü söyleyecek olan kuvvetin

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Milli galeyanının celâdet ruhu olduğunu.)
Bir duvar
Bir duvarın üstüne yıkılıyor.
sallanıyor
Küçük ahşap okulun salonu.
"Şurayı devlet...
Ve Anadolu'da ulusal hükûmet
Kurulacaktır.
Milletin sesi
Bütün cihana duyurulacaktır.
Ulusal sınırlar içinde
Bir bütündür vatan,
Millet dayanacaktır.
Manda himaye yok!"
Fırladı yayından ok!
Ateş daha harlı kıvılcımlı yanacaktır!

Yıl 1919
23 Temmuz
Küçük ahşap okulda
Erzurum Kongresi.
Ve bütün seslerin üstünde tek ses
Mustafa Kemal'in sesi.
Tümdür vatan.
Bizimdir üstünde gezen,
Bizimdir altında yatan.
Parolamız ihtilâl
Ya hep ölüm, ya istiklâl!

Tümen komutanı Arif'ten
gelen mektup:
"Paşam!
Dün akşam
Bekir Sami beyefendi
Amasya'ya muvasalat ettiler.
İki kişilik görüşmeyi
Kendileri yönettiler,
Dediler ki:
Yarı istiklâlden iyidir
MANDA.
Ne çıkar
Varsın Amerikalıda kalsın kumanda.
Dediler ki:
Mister Vilson diler ki
Umum memalike şamil
Amerika mandaterliğinin emrini amil
yeni bir tutum gerek.
Son emir sizinmiş paşam.
Ondanmış ilk dilek.
Yani maksat şu ki
Teklif onlardan
Cevap sizinki.
Mümessil demiş ki
Her türlü dilekten geçilmeli
Sivas Kongresince bir heyet seçilmeli
Ve bu heyet
Derhal etmelidir Amerika'ya azimet!"

Dehşetle açıldı gözleri Mustafa Kemal'in
Yırttı attı mektubu yere
Ve birden bire

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Doğrulup
Dedi ki yanında ayakta bekliyenlere
Yumaşaktır, uysaldır
Amerika emperyalizmi.
Kim manda olacak
Bekir Sami bey mi? Biz mi?

4 Eylül
Yıl 1919
Denize akan nehir gibi
Sivas'a akıyoruz.
Yanıyor doğu batı kuzey güney.
Ve Mustafa Kemal'in kafasında tek şey
tek karar.
"Hakkâri Dersim Van,
Maraş'tan Urfa'dan
Edirne'ye kadar
Vatan tektir
Yeni bir devlet kuruluyor
Ve Heyeti Temsiliye
Bütün vatani temsil edecektir.
Amerikan mandasına gelince...
Yumuşaktır uysaldır
Amerikan emperyalizmi.
Manda falan filan derken
Gece başlar
Şafak sökerken..
Ne İngiliz ne Amerikan
Bütün sömürenlere karşıyız.
Biz memleket
Biz Anadolu
Anti emperyalizmin öncüsü
yangınlı marşıyız.
Ölebiliriz!
Ölüme gülebiliriz;
Uyduluk muhal!
Ya ölüm ya istiklâl"

Ve bu akşam da
Sivas'ta kongre devamda
Mustafa Kemal konuşuyor.
Gözleri buğulu camda.
"- Efendiler
Mr. Brown
Resmi bir sıfatla görüşmüyorum dedikten sonra
İlave ediyor:
(Amerika belki mandayı kabul etmez!
Manda mı nedir?
Siz ne dersiniz odur)
diyor.
Yumuşaktır uysaldır
Kalleştir Amerikan emperyalizmi.
Mandayı kim kabullenecek
biz mi?"
Ve hülasa
İki eylülde gelmişti Mustafa Kemal Sivas'a
4 Eylülde kongre
Ve o başkan
Ve son karar
Ne Fransız ne İngiliz Amerikan!
Ya ölüm ya istiklâl!

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Ay doğdu
Güneş battı
Işıyor Mustafa Kemal...

İstanbul'la haberleşmenin kesildiği sırada Sivas'a gelen Amerikan heyetinin başkanı Mustafa Kemal'e başarı kazanamadığı takdirde ne yapacağını sormuş ve şu cevabı almıştı:
(Bir millet mevcudiyeti istiklâlini temin için tasavvuru kabil olan teşebbüs ve fedakârlığı yaptıktan sonra muvaffak olur. Ya muvaffak olamazsa demek, o milletin ölmüş olduğuna hükmetmek demektir. Binaenaleyh millet hayatta oldukça ve fedakârlıkta devam ettikçe başarısızlık mevzubahis olamaz.)

Yıl 1919
13 Aralık.
Sivas'tan Ankara'ya hareket.
Yolda yaşa! sesleri
Mustafa Kemal Paşa
Yaşa!
Yaşa!
Ve baştan başa şarkılar
zafer takları.

çığlık
27 Aralık
Yıl 1919
Ankara ayaktadır.
Şehrin bütün sokakları
Yeri göğü
Çınlamaktadır.
Yaşa
Mustafa Kemal Paşa

Yıl 1920
Ocak, Şubat.
Toroslar
Mahya mahya gazlı bez gibi yanıyor
Antalya'nın yüreği kanamakta,
Mersin ayakta,
Deprem içinde Adana,
Urfa'da Maraş'ta Antep'te
Dokuz tabur
3 alay
Bütün güney şehirleri yanıyor.
Yerde kıvranıyor Hatay

Ve
Henüz 17 sinde
Bölük kumandanı İhsan Altay..

Çıktı bir kayanın üstüne
Kan dolarak, yüzüne.
"Gardaşlarım dedi.
Gardaş, gızanlar, analar, babalar!
Ölüm kapıları bir kez çalar.
Ya ölüm ya istiklâl
Şehrin varoşlarında nöbetteyiz
Susuz
Uykusuz
Ateş gözlü bin Mustafa Kemal!
Biz
Padişaha, kiliseye, sömürüye karşıyız.
Biz Mustafa Kemal'in çocukları
Anti emperyalizmin ilk marşıyız."

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Kuzey güney
Ölüler ayakta diriler ayaktadır.
Havada, toprakta
İhtilâl
Şarkıları
Duyulmaktadır.
Şehirler batıp çıkıyor
Dağlar inipte yükselmede.
Ateş yara,
Kandır yakar.
Yığınlar
Gidip gelmede.
Yaralandı Urfa'da kırk
Adana'da yüzelli yiğit.

Antep'te 6 bin şehit.
Hey, hey!
Kan içinde Şahin
Kan içinde Şahin bey
Yürüyor,
Makineli tüfeklerle donatılmış
Ağır tanklara karşı.
Maraş'ta Kilis'te
Hep o yangınlı ihtilâl marşı.
Bir yankısıdır apaçık
Fransız'a İtalyan'a İngiliz'e atılan
kurşun
Emperyalizme karşı duruşun.
Şehirlerde
Semtlere bölündü mahalleler..
Her semtte bir baş.
Elde ne varsa, balta, gülle, taş
Düşman üstüne düşman üstüne.
Azınlık kiliselerinde çan..
Minarelerde ezan.

Duvarlarda padişahın fermanı okunuyor.
Düzce'de, Bolu'da, Gerede'de
Ferman üstüne ferman.
Şeyhülislâm
Fetva çıkardı

"Mustafa Kemal asılacaktır!
Mustafa Kemal komünist
Mustafa Kemal hain
Mustafa Kemal alçaktır.
Yaşaması haram
Öldürülmesi haktır."

Sapanca'da İzmit'te çeteler.
Yanıyor beriler öteler:
Ve gök ağaçtan
Yaprak yaprak dökülürken
Mühürlü fermanı padişahın
Bütün umut,
Bütün güvenç,
Mustafa Kemal'dedir.
Millet ayakta dimdik
Ve Altıncı Mehmet Vahidettin
Kötürüm haledir.

İstanbul'un Kara Günleri

Yıl 1920
Martın 16'sı.
Beşiktaş Dolmabahçe kıyısı
dumanda.
Katran köpüklü dumanlarıyla
Karada kurt sürüleri gibi
soluyor
gemiler
limanda.
Sokakların kalbi durmuş,
Nabzı atmıyor.
Bomboş şehir.
Gemiler ilerliyor
Gemiler attı demir.
Güneş bulutların altında isli lâmbadır.
Henüz sabah olmada.
İskoçyalı deniz piyadesi
Sokaklara dolmada.

Ağaçlarda kuşlar taş.
Kanatları kanlı gagaları kara mor.
Caddeler yere serili.
Mangalar bölükler ilerliyor.
Şehrin bütün yolları tutulmuş
İşte şimdi Meclis önünde,
Şimdi köprü üstünde,
Şimdi Maçka'da,
Şimdi Şişlideler.
Mangalar dalıyor sokaklara
bire birer.
İşte sokakta
Ta uzakta
Elleri kelepçeli iki er.
İşte bahriye avlusunda
İngiliz devriyeleri dolaşüyor.
Sokakta bir yaralı
Bir yaralıyı taşıyor.
Havada keskin barut kokusu,
Kurşun sesi.
Kışlaların kalbi durmuş.
Kanı içine akan evlerin
Kesilmiş nefesi.
Bir kadının çiçek kırmızısı kanı
pençe pençe
Saraçhane'de
çeşme taşında.
Şehzadebaşı'nda
mızıka karakolunu bastılar
Altı şehit
16 yaralı var.
Harbiye nezaretinde
Britanya bayrağı
dalgalanıyor
Yaralı bir Türk subayı

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Soluyor yerde.
Kanlı kalpağı
Altı metre ilerde.
Katran suratlı bir sömürge eri
Dipçikledi
Nöbetçi neferi.
Harbiyeyi bastılar.
On beş yaralı
Üç yiğit şehit.
Dördüncüyü
Nizamiye kapısında astılar.
Ve
Meclis binası önünde
Üç İngiliz mangası var...

Mustafa Kemal
Sarı altın saçlarından
Ter akarak
Sık ve sinirli
Nefes almada.
Ve telgrafçı Hamdi Efendi hâlâ
Deraliye'de makine başında
Bilgi salmada.
Son haber:
"Burası da basıldı
Dış kapıdan içeri girdiler.
Düşman Derince istikametinde ilerliyor."

Mustafa Kemal ayakta
Kes! diyor.
(Artık yedi yüzyıllık Osmanlı devletinin hayat ve
hâkimiyeti sona erdi)
İstanbul'da yüzlerce top
Yirmi milyon mermi
Sayısız fişek
Tüfek.
İstanbul'da yedi tepe var.
İstanbul'da gizli Mim Mim
Hasan, Ahmet, Abdi, Rasim
Sabaha doğru tepelerden yola çıkıp
Karanlığa karışıyorlar
İstanbul'da gizli Mim Mim
Hasan, Ahmet Abdi, Rasim
Atın, katırın, eşeğin sırtında
Ölüm yağmuru altında
Yallah! deyip
Dikenli çitten geçerek
Kuru peksimetle doyunup
Çamurlu su içerek
Yarışırlar...
Top, tüfek, kurtlu bakla taşırlar
Anadolu'ya.
İstanbul'da yüzlerce top.
Tepeler dönüktür İnebolu'ya.

Bu.
Ahmet'in birinci mektubu.
"Ziya
Hani İnebolu'ya
Yedi ambar tüfek
Yirmi sandık mermi taşımıştı ya;

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Dün gece ansızın basıldı.
Tınmamış basıldığını.
Hani yol üstü çınar ya,
Var ya;
Asmışlar,
Duymamış asıldığını,
Okursunuz ölümünü
Pazar günü.
Ne gerek
Ni dek?"
Cevap:

- Ne gerekse onu yap!

Bu Rasim'in ikinci mektubu.
"Hani şu Hasan
Galata'da karakol basan...
Şifreyi söylesin diye.
Sökmüşler dişini, tırnağını,
Bağlamışlar direğe.
De be! demişler
Anmamış.
Üç teneke gaz döküp ateşlemişler
Yanmamış.
Sabah
Çok erken
Ay ışık eteğini toplayıp
Şafak sökerken,
Bir manga Senegalli sömürge askerî,
Başlarında zabitleri;
Bakmışlar ki
Direkte ne ölüsü var ne dirisi.
Direkte kanla yazılmış üç söz
Şifreyi çözemedim sen çöz!
Bartına ulaştı gemi.
Altı top yirmi bin mermi.

Bu
Apti'nin üçüncü mektubu
"Dün gece
Bayburtlu deli Behice
Cephanelikte tünel açıp
Fişek sandığını sırtlayınca
Çökmüş ansızın toprak,
Altında kalmış Behice.
Ne temeli belli mahzenin ne tavanı,
Toprak altı üstü, dört yanı-
- Nidek? demiş,
Ölüme şanla gidek! demiş,
Ateşlemiş cephaneliği.
Önce saçları ateş almış,
Sonra kaşları, sonra kirpiği"
Delice
Behice
Öldü dün gece
Nidek?"
- Duası gerek!

Bu
Hasan'ın yedinci mektubu.
Telgrafçı Cemal

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Gayretli metin bir arkadař.
Yedi yara almış Çanakkale'de
İlk ödevi telgrafçılıktı
Edirne'de.
Halep'te şifre çavuşu.
Ve bir akşam
Düşerken Şam
Size emirber olmuş
Tek ayakla gelmiş İstanbul'a.
Bir ay var ki
Yeri kazarak
Kadırga'da fişek yüklüyorduk.
Bize o
Bodrumda peksimet taşırdı.
Tek ayakla,
Bu sabah
Öbür dünyaya göçtü emri hakla.
Ölürken dedi ki:
Son nefesimde istediğim şey,
Duysun adımlı Mustafa Kemal!
Deyin ki,
Şerefle öldü telgrafçı Cemal.
Not-
Bugünkü gazetelerde
Sivas kongresi yazılmış.
Not-
Hani řu azılı
Palikarya
Var ya
Dün gece evini bastık.
Bir fenerin dibinde
Bacaklarından
Astık.

Hey!
Dağ yolunda türkü çağırıyorum.
Yıldızlar çakıyor
Çak, çak!
Hey!
Buluttur saran beni
Yarın olacak?
Bayram yerinde tezgâh kurulur,
Allı morlu köy kızları
Ağızlarında çam sakızları,
Ellerinde kiraz sepeti.
Kirazlar al
Kirazlar bal
Hey Mustafa Kemal, Mustafa Kemal!
Mustafa Kemal hey!
Bayramda tezgâh kurulur
Salıncağında kolan vurulur.
Git babam git ayak yorulur
kalp yorulmaz.
Tüfeği almışım elime
Fişegi salmışım belime.
Varsın gavur üstüme üstüme,
Yedi canım olsa veririm can.
Hey Helime Helime
Künyem Kadri Erzincan
Babam ölmüş Yemen'de
Ölem Sakarya'da ben de

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Edeyim yemin
Kara gözüne ki Helime'nin
Bize saldıranlara vuracağım tezden
Vuracağım! vuracağım!
Mustafa Kemal'in yanında duracağım!
Bombam biterse kafamı savuracağım
Hey gavur! gavura!
Dura dura
Vura vura
Savaşacağım hey!
Dağ yolunda türkü çağırıyorum.
Elimde tüfek
Fişenliğimde fişek
Yıldızlar çakıyor"
Çak çak
Buluttur saran beni
Yarın tezden savaş olacak
Edeyim yemin
Kara gözüne ki Helime'nin
Bize saldıranlara vuracağım tezden.
Ölüm bizden rahmet sizden"

Memedim!
Gece dün
Seni düşümde gördüm,
Uyandım
Yanımda göremedim.
Mektubunda
Onbaşı oldum demişsin,
Gaza kurşunu yemişsin,
Sevindim
Memedim.
Yaran hafifmiş, geçer;
Ne var ki geçmez
Gün geçmiyor.
Memedim, ayrılık zor!
Gece dün
Seni düşümde gördüm.
Hacı ninem dedi ki
"Hayırdır inşallah
Dağların karı
Günlerin düğümü çözümlü ola
Gelir belki."
Memedim!
Gece dün
Seni düşümde gördüm,
Ocakta tarhana kaynıyordu.
Sana çorap örüyordum.
Çomar havladı
Kuşlar kanat çırpıttı dalda,
Böğürdü sığircık.
Dam kapalıydı
Dam açık.
Memedim!
Gece dün
Seni düşümde gördüm.
Uyandım
Yanımda göremedim.
Gökte yıldız saman sarısıydı.
Ay kızıl bakır
Sen yüzün pençe pençe;

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Gözlerin çakır,
Adımın yörüktü.
Göğsün köpük köpüktü.
Memedim!
Hey dedim!
Hey dedim!
Ay çekildi bulutlar ardına
Çomar
Kuşlar
Sığırcık
Sustular.
Kumrular
Özlem özlem konuştu.
Bağrım sökölüverdi.
Saçlarım
Dökülü dökölüverdi.
Gölge duvarda
Bükülü bükölüverdi
Memedim!
Memedim!
Memedim!
Memedim!
Uyandım
Seni yanımda göremedim.

TARİH BOYUNCA

Ve işte böyle
Bir uzun sırimdır iptir
Tarih.
Sonsuzluktan gelip gidiptir
Tarih.
Bir büyük
Bir geniş
Bir karanlık uçsuz bucaksız
Ormandır Asya.
Gürge, ıhlamur, çınar, akasya
Palmiye
Hint yaseminleri
Baobap.
Sibiryaya çamı.
Çöldür Tibet
Tibettir Asya'nın damı.
Sonsuz geniş gök, denizdir Asya'da orman.
Filleri var ki bin kilo
Taşır sırtında yavru filleri.
Maymun ki insanın ilk atasıdır.
Deve tabanı dilleri
Kuyruklu kocaman ağızlı
Tüylü maymunlar
Sincaplar
Bukalemunlar.
Bukalemunlar ki
Yeşil sarı kahverengi ak.
Gergin çelik kanatlı.
Kuşlar ki üç kulaç.
Kuşlar ki baş parmak

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Kuşlar ki alaca alaca.
Kuşlar ki
Gagaları çakıl taşı
Gözleri mercan, Aslanlar ki yelesi köpük köpük.
Kaplanlar ki nefesi körük körük.
Sivri tepeler
Göğü deler.
Deniz dileme derin
derindir
Asya'da.
Kuzeyi boz
buz
güneyde sular sıcak.
Fıkır fıkırdır
erimiş bakırdır

Ayrı ayrı soylar yaşar
Hint'te Çin'de Sibirya Kafkasya'da
Sarı kumral yağız
Gürcü Çeçen Tatar Kırgız
Ateşe
Güneşe
Yıldıza tapan
Budist Brehmen Müslüman
Heykeldir kimi
Kıç üstü oturmuş.
Hurma parmaklı elleri dizinde
Geçmişini düşünüyor.
Bir Buda heykeli ki
Buzlu cam gözleri
Sağa sola dönüyor.
Yüzü saman sarısı
Ve çıplak
Çırılçıplak
Aşağısı yukarısı.
Kimisi yürüyen ağaçtır
Söğüt ağaçları
Topuklara kadar uzuyor
Kızıl karası saçları.

Asya uçsuz bucaksız ormandır
gök orman.
Asya'da belirmiş ilk insan.
Batınlar asırları kovalamış
Çoğalmışız.
Doğu batı kuzey güney
Dağılmışız.
Burada doğanların
Yirmi göbek torunları
Tuna'dan su içmişler.
Bulgarya'da yoğurt çırpıp
Da
Arpa biçmişler.
Düvel kurmuşlar Asya göçmenleri.
Sümer, Eti, İyon, Mısır,
Etürüskü, Plasgları, Elenleri
Birbirini yutmuş yönetmiş.
Asır asır
Göçler göçleri kovalamış.
Doğu batı kuzey güney

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Ve 13. yüzyılda
Ertuğrulun oğlu Osman bey
Bir düşünmüş.
Bir filiz
Yeşermiş
Göbeğinde
Osman beyin.
Büyümüş
Büyümüş ağaç olmuş filiz.
Büyümüş öylesine ki
İkinci bir gök olmuş.
Gölge salmış
Kuzey, güney, doğu, batı.
Akdeniz Karadeniz
İran'da Turan'da Kafkas'ta
İlirya'da Fizan'da Atlas'ta
Yemiş
Vermiş.

- Nicedir
Bu düşün
Görüş?
Demiş Osman bey.
Bir ermiş
Yani Edebali
Demiş ki
Bu öyle bir ağaç
Bu öyle bir yemiş
Bir yemiş ki,

Bir yüce devlet kurulacak:
Bir kolu İran'da,
Turan'da,
Bir kolu Kafkas'ta
Atlas'ta
Dokuz soy
Dokuz boy
Buyruğunda olacak...

Ve öyle bir devlet kurmuş ki
Osman bey,
Doğu, batı, kuzey, güney
Küçük Asya, Balkanlar, Mısır, Marakeş.
Bir uçta doğarken
Öbür uçta batarmış güneş.

Ve ondördüncü 15 ci 16'cı
17 ci yüzyıl
Başlamış çekilmeye su.
Karşısında bulmuş Urusu
Osmanlı Türk..
Fil var deveden büyük
Fil var deveden küçük
- Buyruklarında halklarla ordular-
Savaşmış Padişahla Çar.
Milyonlar ölmüş
Asırlar boyunca.
Kellelerden dağlar yükselmiş.
Akan kandan nehirler.
Köyler şehirler
Ülkeler olmuş çöl.

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Tek komut, Mehmet öl!
Mujik öl!
Mujik ki haça tapar,
Toprakla beraber alınır,
Satılırdı.
Mujik ki
Ölürse
Ölüsü gübreliklere atılırdı.
Mujik ki
Bir elinde mum
Bir elinde haç
Yarı toktu yarı aç.
Mujik ki
Barışta serfti
Savaşta kurbanlık.
Evi toprağı
Yeri göğü karanlık.
Mujik ki
Ukrayna'da
Tarlada
Sapana koşulurdu.
Döşeğı topraktı
Yorganı yapraktı
Açtı çıplaktı
Mujik.

Memet ki
Ağanın buyruğunda ırgattı,
Memet ki
Yüzyıllar boyunca
Aç uyandı
Aç yattı.
Memet ki
Memet ki
Çile diker
Dert biçerdi.
Memet ki
Dudakları kan kusar
Çamurlu kurtlu su içerdi.
Memet ki
Yağsızdı arpadan bazlaması.
Yoktu damı
Yoktu ambarı
Yoktu tarlası.
Memet ki
Yemen'de can verirdi
Karpas'ta beklerdi nöbet,
Memet.
Ve sarayda padişah
Kurulurdu
Muhteşem
Sultan
Süleyman-
dan
Kalma
Pırlanta kakmalı
Som altın
Tahtına,
İsfahan gülü koklayıp
Altın kupalarla
Süt içerdi,

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Kuş tüyü yatakta yatar.
Ve Kremlin saraylarında Çar
Elmas kupalarla şarap içip
Derdi ki
Ne varsa yer yüzünde
Göğün altında
Toprağın üstünde
Benim!
Ve halklar aç
Çırılçıplak
İnim inim...

Yıl 1914
915 - 16 - 17
Rusya'da Kerenski orduları
Ve de Lenin,
Ve mujikler
Ateşe verdi
Yazlık saraylarını
Çarların,
Çariçenin.
Ve gezdi günlerce
Mızrakların ucunda
Çar Nikola'nın
Başı.
İhtilale karşı
İhtilâl
Halkındır artık
Sibiryadan Baltığa kadar
Toprak
Öldü çar.
Dirildi mujikler.
Öldü çar.
Ve iki eski düşman barıştılar.

BAŞ KALDIRMALAR

Yıl 1920-21
Mustafa Kemal
Anadolu halkının elinde bayrak
Dilinde türkü
Yüreğinde sevgidir.
Öyle diyor ki
Kul da Rab da
Mustafa Kemal artık
Ayettir kitapta.
Ne halife, ne padişah, sultan.
Senindir
Her şey.
Hey halk.
Bu vatan..
Ayağa kalk
Yerde yatan!
Vatan!
Vatan!
Vatan!
Vatanın toprağında

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Yeşyeni filizler yeşeriyor.
Bağlarında
Yeni inanışların
Kütükleri
Üzüm veriyor.
Vur be
Vur be
Vur be vur!
Ne kömür kaldı mangalda
Ne ekin kaldı dam da
Savaş devamda
İsyanlar devamda
Halklar bir uçtan öbür uca aç,
Ekin yanmış,
Saman kalmamış samanlıkta.
Ölüm adım atıyor karanlıkta.
Güneşe kalın duvar çekilmiş.
Kuyulardan sular çekilmiş.

Ermeni çetelerle savaşıyor
Türk çeteleri.
9 haziran
Ermenistan seferi.
Ekim 28 de
Yunan Kütahya önlerinde Gediz'de.
Başkaldırış yine devamdadır.
Şimdi isyan
Yine Konya'da Meram'dadır.

Yıl 1920
Hep o ekim ayı
Delibaş alçak
Delibaş gözü kanlı bir
şâkidir.
bastı Çumra'yı.
Kara bulutlar sardı Konya'yı
500 kişiyle ilerliyor Delibaş.
İsyancılar
Alâeddin tepesinde
Meramda'dır.
İsyan devamdadır.
Beyşehir Akşehir
Ilgın'da Çekil köyü yakınında
Ateş açtı üç yüz kişi.
Er dişi
Birbirini dişlemede.
Sultaniye düştü
Doldu asilerle.
Karaman'da isyan genişlemede.

Afyon Ankara
Adana cephesinden
Taburlar yürüyor
Karaman üstüne.
Afyonkarahisar'la Konya arasında
Kadınhan, Ilgın
Asilerin elindedir.
Uy kara Halife!
Beyazda yeşilde kararan sarık1
İsyan şimdi
Bozkır'da Seydişehir'de

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Beyşehir içindedir.
Afyon'dan Ankara'dan
Adana cephesinden
Mustafa Kemal'in bölükleri taburları
ilerliyor.
Delibaş
Mersin'de
Fransızların elinde
sığıntı.

Ve 1920
Ekim 28'de
Yunanlı hâlâ
Kütahya önlerinde Gediz'de.
Ekim
Taarruz üstüne taarruz.
Ve biz
Durmadan geriliyoruz.
Orduyu yeniden kurup
Gezginci dağınık kuvveti
Düzenlemek
gerek.
Bir zamanların
Millici kahramanı
Çerkes Ethem
Baş kaldırdı.
Demirci efe isyanda.
Ne emir dinliyor Ethem
ne kumanda.
Ben diyor
Ankara önlerinde yel olup
Eseceğim.
Ben diyor
Mustafa Kemal'in
Başını keseceğim.
Günler
Günlerin sırtından atlamada.
Düşman önde, arkada, solda, sağda
Ve ordu-çete
Türkün Türkle savaşı
Ve taarruz.
Uy anam uy!
Bir zamanların ünlü kahramanı Ethemle
çarptırıyoruz.
Ethem'le kardaşı
Bize karşı
Karşı taraftadır.
Yunana sığındı ikisi de,
Yunanlılarla aynı saftadır.

Memet
Yedi kez can verip
Yedi kez dirilecektir.
Düşman
Toprağa serilecektir.
Artık
Ne halife
Ne sultan ne padişah.
Yalnız ulus.
Ve iki halkçı millet
Yani Türkle Urus

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

Yüz yılların kinini unutup
Barışıyor.
El verdi
Bir kez daha
Ankara'ya
Moskova.

Yıl 1921
Ocak 15.
İki millet
Ayrı ayrı
Birbirine saygılıdır,
Ne çekingen
Ne kaygılıdır
Ne bu
Ne o!
Ve o zaman
Doğudan çektik ordumuzu
Batıya.

C'in Kültür Hizmeti

- Atatürk
- c Atatürk'ün Yazdığı Yurttaşlık Bilgileri
Bülent Tanör
 - c Kurtuluş (Türkiye 1918-1923)
 - c Kuruluş (Türkiye 1920 Sonraları)
Prof. Dr. Sina Akşin
 - c Ana Çizgileriyle Türkiye'nin Yakın Tarihi I-II
Prof. Dr. Macit Gökberk
 - c Aydınlanma Felsefesi, Devrimler ve Atatürk
Yunus Nadi
 - c Türkiye'yi Sokakta Bulmadık
Falih Rıfki Atay
 - c Baş Veren İnkılapçı (Ali Suavi)
Bâki Öz
 - c Kurtuluş Savaşı'nda Alevi-Bektaşiler
Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya
 - c Devrim Hareketleri İçinde Atatürkçülük
Sabahattin Selek
 - c Milli Mücadele (Büyük Taarruz'dan İzmir'e)
İsmail Arar
 - c Atatürk'ün İzmit Basın Toplantısı
Prof. Dr. Niyazi Berkes
 - c 200 Yıldır Neden Bocalıyoruz I-II
Ceyhun Atuf Kansu
 - c Devrimcinin Takvimi
Paul Dumont-François Georgeon
 - c Bir İmparatorluğun Ölümü (1908-1923)
Ali Fuat Cebesoy
 - c Sınıf Arkadaşım Atatürk I-II
Abdi İpekçi
 - c İnönü Atatürk'ü Anlatıyor
Paul Dumont
 - c Atatürk'ün Yazdığı Tarih: Söylev
Kılıç Ali
 - c İstiklâl Mahkemesi Hatıraları
Prof. Dr. Niyazi Berkes
 - c Baticılık, Ulusçuluk ve Toplumsal Devrimler I-II

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

- S. İ. Aralov
c Bir Sovyet Diplomatının Türkiye Hatıraları I-II
Sabahattin Selek
c İsmet İnönü'nün Hatıraları
Nurer Uğurlu
c Atatürk'ün Yazdığı Geometri Kılavuzu
George Duhamel
c Yeni Türkiye Bir Batı Devleti
Bülent Tanör
c Türkiye'de Yerel Kongre İktidarları
Prof. Dr. Suna Kili
c Atatürk Devrimi-Bir Çağdaşlaşma Modeli
Falih Rıfkı Atay
c Atatürk'ün Bana Anlattıkları
Reşit Ülker
c Atatürk'ün Bursa Nutku
Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya
c İslamcılık Cereyanı I-II-III
M. Şakir Ülkütaşır
c Atatürk ve Harf Devrimi
Kılıç Ali
c Atatürk'ün Hususiyetleri
Mustafa Kemal
c Anafartalar Hatıraları
Ecvet Güresin
c 31 Mart İsyanı
Doğan Avcıoğlu
c 31 Mart'ta Yabancı Parmağı
Metin Toker
c Şeyh Sait ve İsyanı
Süleyman Edip Balkır
c Eski Bir Öğretmenin Anıları
Yunus Nadi
c Birinci Büyük Millet Meclisi
Kemal Sülker
c Dünyada ve Türkiye'de İşçi Sınıfının Doğuşu
Prof. Dr. Neda Armaner
c İslam Dininden Ayrılan Cereyanlar: Nurculuk
Fazıl Hüsnü Dağlarca
c Destanlarda Atatürk / 19 Mayıs Destanı
Yunus Nadi
c Mustafa Kemal Paşa Samsun'da
İsmet Zeki Eyuboğlu
c İrticanın Ayak Sesleri
Nuri Conker
c Zâbit ve Kumandan
Mustafa Kemal
c Zâbit ve Kumandan ile Hasbihal
İsmet Zeki Eyuboğlu
c İslam Dininden Ayrılan Cereyanlar: Nakşibendilik
Ord. Prof. Dr. Yusuf Hikmet Bayur
c Ermeni Meselesi I-II
Talât Paşa
c Hatıralar
Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya
c Hürriyet'in İlanı
İsmet İnönü
c Lozan Antlaşması I-II
Sami N. Özerdim
c Yazı Devriminin Öyküsü
Nurer Uğurlu

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

- c Atatürk'ün Askerlikle İlgili Kitapları
- c Atatürk'ün Askerlikle İlgili Çeviri Kitapları
Halide Edip Adivar
- c Türkün Ateşle İmtihanı I-II-III
Prof. Dr. Muammer Aksoy
- c Atatürk ve Tam Bağımsızlık
Prof. Dr. Şerafettin Turan
- c Atatürk ve Ulusal Dil
Johannes Glasneck
- c Kemal Atatürk ve Çağdaş Türkiye I-II-III
İsmet İnönü
- c Cumhuriyet'in İlk Yılları I-II
Gâzi Mustafa Kemal
- c Yarın Cumhuriyet'i İlan Edeceğiz (Nutuk'tan)
- c Yarın Cumhuriyet'i İlan Edeceğiz (Söylev'den)
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- c Gâzi Mustafa Kemal Atatürk
Eylemde/10 Kasımlarda
Ruşen Eşref Ünaydın
- c Atatürk'ü Özleyiş I-II
Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil
- c Atatürk'ü Anlamak ve Tamamlamak
Prof. Dr. A. Afetinan
- c M. Kemal Atatürk'ten Yazdıklarım
Falih Rıfkı Atay
- c Zeytin Dağı
Prof. Dr. Suat Sinanoğlu
- c Türk Hümanizmi I-II-III
Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya
- c Batılılaşma Hareketleri I-II
Charles N. Sherrill
- c Bir ABD Büyükelçisinin Türkiye
Hatıraları/Mustafa Kemal I-II
İsmet Zeki Eyuboğlu
- c Karanlığın Ayak Sesleri / Kadirilik
Dr. Bernard Caporal
- c Kemalizmde ve Kemalizm Sonrasında
Türk Kadını I-II
Dr. Bernard Caporal - Neşe Doster
- c Kemalizmde ve Kemalizm Sonrasında
Türk Kadını III - Kronoloji
Ruşen Eşref Ünaydın
- c Anafartalar Kumandanı Mustafa Kemal ile Mülâkat
Kurt Steinhaus
- c Atatürk Devrimi Sosyolojisi I-II
Bahir Mazhar Erüreten
- c Türkiye Cumhuriyeti Devrim Yasaları
Sabahattin Eyuboğlu
- c Köy Enstitüleri Üzerine
Ord. Prof. Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu
- c İlk Meclis
Prof. Dr. A. Afetinan
- c M. Kemal Atatürk'ün Karlsbad Hatıraları
Yunus Nadi
- c Cumhuriyet Yolunda
Falih Rıfkı Atay
- c Mustafa Kemal'in Mütareke Defteri ve 19 Mayıs
Gâzi Mustafa Kemal
- c 1919 Yılı'nın Mayıs'ının 19'uncu Günü Samsun'a Çıktım
Nadir Nadi
- c 27 Mayıs'tan 12 Mart'a

ALTIN DESTAN MUSTAFA KEMAL ATATÜRK -1

- Ord. Prof. Dr. Yusuf Hikmet Bayur
c Balkan Savaşları / Birinci Balkan Savaşı I-II-III
Tayfur Sökmen
c Hatay'ın Kurtuluşu İçin Harcanan Çabalar
Dr. Abdurrahman Melek
c Hatay Nasıl Kurtuldu
Ord. Prof. Dr. Yusuf Hikmet Bayur
c Balkan Savaşları / İkinci Balkan Savaşı I-II
Gâzi Mustafa Kemal
c Erzurum Kongresi
Sabahattin Selek
c Millî Mücadele (Erzurum'da Gergin Günler)
Yaşar Nabi
c Balkanlar ve Türklük I-II
Ceyhun Atuf Kansu
c Bağımsızlık Gülü
General Fahri Belen
c Büyük Türk Zaferi (Afyon'dan İzmir'e Kadar)
Gâzi Mustafa Kemal
c Sivas Kongresi I-II-III-IV
Doç. Dr. Suat Yakup Baydur
c Dil ve Kültür
Kadriye Hüseyin
c Mukaddes Ankara'dan Mektuplar
Berthe Georges-Gaulis
c Kurtuluş Savaşı Sırasında Türk Milliyetçiliği
Ord. Prof. Enver Ziya Karal
c Tanzimat-ı Hayriye Devri
Faliş Rıfkı Atay
c Çankaya I-II-III-IV-V
Liman von Sanders
c Türkiye'de Beş Yıl I-II-III
İsmet İnönü
c Hatıralar (Birinci Dünya Harbi)
Arnold J. Toynbee
c Türkiye I-II-III - Bir Devletin Yeniden Doğuşu